

Handläggarens namn
Johanna Embretsen

2021-10-01

Svar på Utbildningsdepartementets remiss avseende en tioårig grundskola (SOU 2021:33) (Dnr KS2021/1009-2)

Sammanfattning

Regeringen beslutade den 5 mars 2020 att ge en särskild utredare i uppdrag att föreslå hur en tioårig grundskola kan införas genom att förskoleklassen görs om till årskurs 1. Syftet är att förbättra kunskapsresultaten genom att eleverna ges mer undervisning utifrån grundskolans kursplaner och inom den regel- och kompetensmässiga struktur som grundskolan har. Även de motsvarande obligatoriska skolformerna grundsärskolan, specialskolan och sameskolan ska utökas med ett år.

Bestämmelserna gällande en tioårig grundskola, en tioårig grundsärskola, en elvaårig specialskola och en sjuårig sameskola träder i kraft den 1 augusti 2024, och ska tillämpas på utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2026, alltså läsåret 2026/27.

Kungälvs kommun har fått en inbjudan att lämna synpunkter på utredningen. Kungälvs kommun ska svara senast den 30 september 2021.

Förvaltningen instämmer i utredningens huvudförslag om att göra grundskolan tioårig genom att göra förskoleklassen till nya årskurs 1.

Förvaltningen föreslår följande förslag till beslut:

1. Tjänsteskrivelsen antas som Kungälvs kommuns remissvar till Utbildningsdepartementet gällande ”En tioårig grundskola – Införandet av en ny årskurs 1 i grundskolan, grundsärskolan, specialskolan och sameskolan (SOU 2021:33).
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Juridisk bedömning

De planerade ändringarna innebär förändringar i skolförfattningarna, bland annat skollagen och läroplanerna. Huvudsakligen ska dock nya årskurs 1 integreras med de bestämmelser som i dag gäller för grundskolan. I utredningen framkommer förslag på ändringar i relevanta författningar.

BILDNING OCH LÄRANDE

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

ADRESS Stadshuset · 442 81 Kungälv
TELEFON 0303-23 80 00
FAX 0303-190 35
E-POST kommun@kungalv.se
HEMSIDA www.kungalv.se

Bakgrund

Regeringen beslutade den 5 mars 2020 att ge en särskild utredare i uppdrag att föreslå hur en tioårig grundskola kan införas genom att förskoleklassen görs om till årskurs 1. Syftet är att förbättra kunskapsresultaten genom att eleverna ges mer undervisning utifrån grundskolans kursplaner och inom den regel- och kompetensmässiga struktur som grundskolan har. Även de motsvarande obligatoriska skolformerna grundsärskolan, specialskolan och sameskolan ska utökas med ett år. Utredningen som kommunen fått möjlighet att lämna synpunkter på är ”En tioårig grundskola – Införandet av en ny årskurs 1 i grundskolan, grundsärskolan, specialskolan och sameskolan (SOU 2021:33)”.

Det övergripande syftet med utredningens förslag ska enligt direktivet vara att stärka kunskapsresultaten. Detta genom att eleverna ges mer undervisning utifrån grundskolans kursplaner inom den regel- och kompetensmässiga struktur som grundskolan har.

Utredningen föreslår bland annat att:

- Förskoleklassen upphör som egen skolform och att grundskolan och motsvarande skolformer utökas med ett år genom en ny första årskurs. Därmed blir grundskolan tioårig, grundsärskolan tioårig, specialskolan elvaårig och sameskolan sjuårig.
- Den garanterade undervisningstiden ska utökas med 534 timmar i grundskolan och motsvarande skolformer, vilket motsvarar tre timmar undervisning per skoldag i nya årskurs 1.
- De bestämmelser som gäller för behörighet att undervisa i grundskolans årskurs 1–3 ska gälla för behörighet att undervisa i grundskolans nya årskurs 1–4.
- En förskollärare som har en anställning i förskoleklassen senast den 30 juni 2026 och som enligt gällande bestämmelser är behörig att undervisa i förskoleklassen ska vara behörig att undervisa i nya årskurs 1 i grundskolan och sameskolan under en övergångsperiod om fem år. I grundsärskolan omfattar övergångsperioden åtta år.
- Skolverket ska ges i uppdrag att i samverkan med lärosäten erbjuda den fortbildning som ska ge förskollärare, som har minst fem års erfarenhet av arbete i förskoleklassen eller nya årskurs 1, behörighet i årskurs 1 och 2. Utbildningen bör omfatta 30 högskolepoäng.

Verksamhetens bedömning

Lågstadiet ska utökas med en ny årskurs 1.

Förvaltningen ställer sig positiv till förslaget om att förskoleklassen upphör som egen skolform och att grundskolan och motsvarande skolformer utökas med ett år genom en ny första årskurs. Utredningen har vägt fördelar och nackdelar där bland annat ökad likvärdighet och förbättrade kunskapsresultat är del av skälen till förändringen. Förvaltningen har inga ytterligare synpunkter utan instämmer i utredningens bedömning.

Behörighet, behörighetsgivande utbildning och kompetensutveckling.

Förvaltningen ställer sig positiv till förslaget vad gäller behörighet, behörighetsgivande utbildning och kompetensutveckling och att statsbidrag kan sökas för att täcka dessa kostnader.

Ärendenivåer – bedömning utifrån kommunfullmäktiges strategiska mål eller kommunstyrelsens resultatmål

Den föreslagna förändringen har koppling till kommunfullmäktiges strategiska mål om att ge goda förutsättningar för livslångt lärande. Syftet med förslaget är att stärka kunskapsresultaten och ge en ökad likvärdighet.

Bedömning utifrån miljö, hållbarhet och mål i Agenda 2030

Ärendet har koppling till mål 4 God utbildning för alla, specifikt delmål 4.6 alla människor ska kunna läsa, skriva och räkna. Av utredningen framgår att fokus i årskurs 1 kommer att vara att ökad undervisning i svenska, svenska som andraspråk och matematik.

Bedömning utifrån politiska styrdokument

Inte aktuellt, då det inte finns några politiska styrdokument med direkt koppling till ärendet.

Bedömning utifrån ett medborgar- och brukarperspektiv

Reformen som föreslås i utredningen påverkar framförallt barn och elever i kommunen. Ur barnperspektivet är det positivt att det skapas förutsättningar för att alla elever ska få en likvärdig utbildning av god kvalitet. Förvaltningen ser även fördelar med att barn endast får en övergång mellan verksamhetsformerna istället för två som det är i dagsläget.

Ekonomisk bedömning

Utredningen uppmärksammar att förslaget kommer att innebära direkta ekonomiska konsekvenser för kommunerna framförallt under implementeringsfasen. Kommunerna bör därför ersättas ekonomiskt, genom ett riktat statsbidrag, i syfte att möjliggöra en kapacitetsförstärkning samt säkerställa kvaliteten i utbildningen i lågstadiet under den tid som reformen implementeras. Statsbidraget bör vara tidsbegränsat och möjligt för huvudmännen att söka från höstterminen 2025 till och med utgången av 2030. Utredningen belyser att följande moment bör ersättas genom det riktade statsbidraget:

- Ökat antal undervisningstimmar i lågstadiet.
- Mottagande i grundsärskola för sexåringar.
- Utökad rätt till modersmålsundervisning i de nationella minoritetsspråken.
- Obligatorisk överlämning av uppgifter vid övergång från förskola eller pedagogisk omsorg till skola.
- Ytterligare utvecklingssamtal och skriftlig individuell utvecklingsplan.

I utredningen föreslås även att statsbidrag ska utgå för fortbildning som syftar till att förskollärare ska bli behöriga att undervisa i årskurs 1 och 2 i lågstadiet. Statsbidrag ska även utgå för fortbildning som syftar till att ge förskollärare behörighet i ett eller flera ämnen i lågstadiet.

Förvaltningen ser positivt på att utredningen föreslår statsbidrag för att täcka de ökade kostnaderna som reformen skulle innebära.

Förslag till beslut

1. Tjänsteskrivelsen antas som Kungälv's kommuns remissvar till Utbildningsdepartementet gällande "En tioårig grundskola – Införandet av en ny årskurs 1 i grundskolan, grundsärskolan, specialskolan och sameskolan (SOU 2021:33).
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Haleh Lindqvist
Kommundirektör

Dennis Reinhold
Sektorchef Bildning och lärande

Expedieras till: u.remissvar@regeringskansliet.se

För kännedom till: mattias.ahlquist@regeringskansliet.se